

שְׁלוֹם הַבַּיִת, וּמְכַנִּים אוֹתָם לַיִם הַגְּדוֹל. כְּשֶׁהוּא בְּתַקְפוֹ, וְאָז נוֹתֵן בּוֹ שְׁלוֹם. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. (ע"ב). אָתוּ רַבִּי יִיסָא וְר' חֲזַקְיָה, וְנִשְׁקוּ לֵיהּ, אָמְרוּ וּמָה כָּל הַגִּי מְלִין עֲלָאִין טְמִירִין גַּבְוָה, וְלֹא יִדְעָנָא. אֲזִלוּ. כַּד מָטוּ חַד בֵּי חַקְל, חָמוּ בְּעִירֵי דְבֵי חַקְל מִתִּין, אָמְרוּ וַדָּאי דְּבַר דְּבַעֲרֵי אֵית בְּאַתְרָא דָּא.

אָמַר הֵהוּא יוֹדָאי, הָא דְאִמְרִיתוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא קָטַל בְּמַצְרִים, כָּל אֵינוֹן עָאנִי, כָּל אֵינוֹן בְּעִירֵי. תְּלַת מוֹתְנֵי הוּוּ בְּבַעֲרֵי. חַד, דְּבַר. וְחַד, אֵינוֹן דְּקָטִיל בְּרַד. וְחַד, אֵינוֹן בּוֹכְרֵי דְבַעֲרֵי.

וּמָה הָוָה מוֹתְנָא דִּילְהוֹן. אֲלֹא, הָא, כְּתִיב בְּקַדְמִיתָא, (שְׁמוֹת ט') הִנֵּה יַד יְי' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, אֲמַאי בְּכֻלְהוּ לָא כְּתִיב יַד יְי'. אֲלֹא, הֲכֵא (נ"א לֹא כְּתִיב יַד אֱלֹהִים אֲלֹא יַד יְי') (ס"א אֵל יַד ה') אֵיהוּ יַדָּא בְּחַמְשָׁה אֲצַבְעָאן. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא. וְהֲכֵא כְּלָהוּ חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן, וְכָל אֲצַבְעָא וְאֲצַבְעָא, קָטַל זֵינָא חָדָא. וְחַמְשָׁה זֵינִין הוּוּ, דְכְּתִיב, בְּסוּסִים, בְּחֲמֹרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר, וּבְצֹאן. הָא חַמְשָׁה זֵינִין, לְחַמְשָׁה אֲצַבְעָאן, דְאִקְרוּן יַד. בְּגִינֵי כַּךְ, הִנֵּה יַד יְי' הוֹיָה וְגו' דְּבַר כְּבִד מְאֹד. דִּהוּוּ מֵתִים מְגַרְמִייהוּ, וְאֲשַׁתְּכַחוּ מֵתִים.

בְּתַר דְּלֹא אֶהְדְּרוּ מַצְרָאֵי, אֵינוֹן אֲתוּן מִמֶּשׁ, אֶהְדְּרוּ וְקָטְלוּ כָּל אֵינוֹן דְאֲשַׁתְּאָרוּ. וְדָבַר, אֶהְדְּר בְּרַד. מָה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֲלֹא דָּא בְּנִיחוּתָא, וְדָּא בְּתַקִּיפוֹ דְרוּגְזָא. וְתִרִין אֲלִין, הוּוּ בְּאַתְרָא חַד, בְּחַמְשׁ אֲצַבְעָאן. הָא חֲזִי, דְּבַר אֲתוּן דִּהוּוּ בְּנִיחוּתָא, מוֹתְנָא בְּנִיחָא, דִּהוּוּ מִתִּין מְגַרְמִייהוּ. בְּרַד, דְאֲתַהְדְּרוּ אֲתוּן בְּתַקוּף רוּגְזָא, וְקָטַל כְּלָא.

אָמַר אוֹתוּ יְהוּדִי, זֶה שְׁאַמְרָתָם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵרַג בְּמַצְרַיִם כָּל אוֹתָם בְּהַמּוֹת. שְׁלֹשָׁה סוּגֵי מוֹת הָיוּ בְּבַהֲמוֹת, אֶחָד דְּבַר, וְאֶחָד אוֹתָם שֶׁהֵרַג הַבְּרַד, וְאֶחָד אוֹתָם בְּכוּרֵי הַבְּהֵמוֹת.

וּמָה הִיָּה הַמּוֹת שְׁלֵהֶם? אֲלֹא זֶה כְּתוּב בְּתַחֲלָה, הִנֵּה יַד ה' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה. לְמָה בְּכֻלָּם לֹא כְּתוּב יַד ה'? אֲלֹא כְּאֵן (כְּתוּב יַד אֱלֹהִים, אֲלֹא יַד ה') (אֵל יַד ה') זֶה יַד עִם חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת, שֶׁהָרִי בְּתַחֲלָה כְּתוּב אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא, וְכֵאֵן כָּל חֲמֵשׁ הָאֲצַבְעוֹת, וְכָל אֲצַבַּע וְאֲצַבַּע הֵרַגָה מִיֵּן אֶחָד. וְחַמְשָׁה מֵינִים הָיוּ, שֶׁכְּתוּב בְּסוּסִים, בְּחֲמֹרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר, וּבְצֹאן. הָרִי חַמְשָׁה מֵינִים לְחַמְשׁ אֲצַבְעוֹת, שֶׁנִּקְרְאוֹת יַד. מִשּׁוֹם כֵּךְ הִנֵּה יַד ה' הוֹיָה וְגו' דְּבַר כְּבִד מְאֹד. שֶׁהָיוּ מֵתִים מֵעֲצָמָם וְנִמְצְאוּ מֵתִים.

מֵאַחַר שֶׁלֹּא חֲזְרוּ הַמַּצְרַיִם, אוֹתָן אוֹתִיּוֹת מִמֶּשׁ חֲזְרוּ וְהִרְגוּ כָּל אוֹתָם שֶׁנִּשְׁאָרוּ, וְדָבַר הַפֶּה לְכַרְד. מָה בֵּין זֶה לְזֶה? אֲלֹא זֶה בְּנוֹחוּת, וְזֶה בְּתַקִּיף הִרְגוּ, וְשִׁנִּי אֵלֶּה הָיוּ בְּמִקּוֹם אֶחָד בְּחַמְשׁ אֲצַבְעוֹת. כֹּא וְרָאָה, דְּבַר אוֹתִיּוֹת שֶׁהָיוּ בְּנוֹחוֹת, מוֹת בְּמִנוּחָה, שֶׁהָיוּ מֵתִים מֵעֲצָמָם. כְּרַד שֶׁהִתְהַפְּכוּ הָאוֹתִיּוֹת לְתַקִּיף הִרְגוּ וְהִרְגָה הַכֹּל.